

Maranatha Mare
September 2021
Jaargang 48 No 8

De moerbeitoppen ruisten

"De moerbeitoppen ruisten;"
God ging voorbij;
Neen, niet voorbij, hij toefde;
Hij wist wat ik behoefde,
En sprak tot mij;

Sprak tot mij in de stille,
De stille nacht;
Gedachten die mij kwelden,
Vervolgden en ontstelden,
Verdreef hij zacht.

Hij liet zijn vrede dalen
Op ziel en zin;
'k Voelde in zijn vaderarmen
Mij koest'ren en beschermen,
En sluimerde in.

De morgen die mij wekte
Begroette ik blij.
Ik had zo zacht geslapen,
En Gij, mijn Schild en Wapen,
Waart nog nabij.

Nicolaas Beets

(<https://poezie-log.blogspot.com/2011/10/nicolaasbeets-de-moerbeitoppen-ruisten.html>)

(Afbeelding: Moerbeiboom – Vincent van Gogh)

Intelligent zijn

Ben je *intelligent*?

Jawel, zouden we willen zeggen. Maar welk soort intelligentie dan? Die van de IQ-test destijds op school? Die test bestond uit twee delen: analytisch-mathematisch en verbaal. Kinderen met een hoger IQ zullen meer succesvol zijn in het leven en in hun beroep, werd gedacht. Maar dat bleek niet het geval te zijn. De zaak is veel meer complex dan dat.

Met de tijd zijn er nog vijf soorten intelligentie geïdentificeerd. Doe even een test – hoe zit het met je:

- muzikale intelligentie goed / gemiddeld / slecht
- lichamelijk-kinesthetische intelligentie (beweging) goed / gemiddeld / slecht
- ruimtelijke intelligentie goed / gemiddeld / slecht
- interpersoonlijke intelligentie (met anderen) goed / gemiddeld / slecht
- intra persoonlijke intelligentie (met jezelf) goed / gemiddeld / slecht

Met van de zeven soorten zijn we vrij goed, maar met anderen helemaal niet.

De laatste twee, interpersoonlijke en intra persoonlijke intelligentie samen werd later benoemd als “EQ”, *emotionele intelligentie*.

Nog later kwam “SQ” er bij. Dit werd gezien als “filosofische intelligentie”, bestaande uit een combinatie van spirituele (geestelijke), morele, transcendente, kosmische en religieuze intelligenties. “SQ” of *spirituele intelligentie* ontwikkelt zich wanneer mensen zoeken naar de zin in het leven. Is dit dan alles? Is er meer? Waar vind ik dat méér?

SQ en EQ zijn vrij dichtbij elkaar. Emotioneel zelfbewustzijn en empathie met anderen dienen als fundament voor spirituele groei. Spirituele groei versterkt de emotionele vermogens en vaardigheden en emotionele groei versterkt weer spirituele vermogens en vaardigheden.

Zelfbewustzijn gaat over zelfvertrouwen en 'n accurate en realistische beoordeling van jezelf. *Anderbewustzijn* gaat over empathie hebben met anderen en dienstbaar willen zijn in deze wereld.

Met een goed bewustzijn wordt goed bestuur mogelijk. *Zelfbestuur* is om emotioneel beheer over jezelf te hebben. Eigenschappen zijn: eerlijkheid, betrouwbaarheid, aanpasbaarheid, initiatief en optimisme. *Ander-bestuur* is om bij te dragen tot de ontwikkeling van anderen, om ze te inspireren en positief te beïnvloeden. Dit zijn vaardigheden als: verandering besturen, conflict oplossen en samenwerking faciliteren.

Spiritualiteit is de inherente menselijke behoefte aan verbonden zijn met iets groters dan onszelf – iets groter dan het ego en ons begrensd menszijn. Verticaal: om verbonden te zijn met iets heiligs, goddelijks, tijdloos, om leiding te ontvangen van de Bron – in onze taal God of de Godheid. Horizontaal: om dienstbaar te zijn voor de medemens en de aarde.

Hoe zou spirituele intelligentie er uitzien? We kunnen denken aan grote geestelijke leiders in de geschiedenis. Misschien gaat het om hun liefde, moed, eerlijkheid, gulhartigheid, getrouwheid, wijsheid, inspiratie, vergevensgezindheid, of hun uitstraling van vrede.

Spirituele intelligentie wordt beschreven als: medelijden betonen en met wijsheid en kalmte te blijven optreden, ongeacht omstandigheden. Liefde toont zich in de combinatie van compassie en wijsheid.

Het optreden/gedrag van mensen toont of ze innerlijk kalm blijven. Kunnen ze “ongeacht omstandigheden” een kalme innerlijke en liefdevol optreden handhaven, zelfs onder grote stres.

De vaardigheden van spirituele intelligentie zijn onder meer: om je bewust te zijn van je doel in het leven, van een grotere Tegenwoordigheid, van de verbondenheid van alles wat leeft, van de begrenzing van menselijke mogelijkheden en waarneming. Dit is om trouw te blijven aan je waarden, om je geloof te blijven voeden en spiritueel te groeien. Dit is om wijze besluiten te nemen, een kalme en genezende tegenwoordigheid voor anderen te zijn, en mee te gaan met de getijden van het leven. Wat vind je? Ben je dan ook *spiritueel intelligent*?

Yolanda Dreyer

Gemeentenieuws

Johan van Staden moest in de laatste twee maanden afscheid nemen van zijn jongste zus Amanda (53), een geliefde collega van school, de moeder van zijn kinderen en ook zijn geliefde moeder Ellen (86). Een grote verlies voor een hechte familie, wij dragen Johan en zijn familie op in gedachten gebeden.

Bedankje

Op zondag, 8 augustus werd ik verrast met een pracht blijk van waardering tijdens de eredienst. Dit vanwege mijn bijna vier en een half jaren lange dienst in ons kerkkantoor, die einde juli ten einde liep. Niet alleen kreeg ik een prachtige bos bloemen, maar de kaart met geschenk, alsook de mooie woorden die door onze koster Ferdi van der Kuil werden gesproken word enorm gewaardeerd. Mijn hartelijke dank aan de gemeente en veel succes aan mijn opvolger Irene Slotweg!

Jan Willem Hoorweg

Herinneringen

In de Covid periode is mijn leven nog rustiger geworden dan het al was. Er is tijd om te mijmeren en terug te denken aan vroeger. In de ruim 60 jaar dat ik lid ben van de Maranatha Gemeente kwamen er heel wat gebeurtenissen bij mij terug:

- Hoe ds. Knottnerus aan het begin van de eredienst altijd zijn baret op had als hij de kerk betrad. Dat gaf mij altijd zo'n plechtig gevoel.
- Hoe tante Marie Hartman, destijds ons oudste lidmaat , het avondmaalkleed geborduurd heeft. Haar schoondochter Jokie Hartman heeft het brede kant er omheen genaaid. Jokie heeft ook nog witte schorten gemaakt voor de dames die hielpen in de keuken met een bazaar.
- Hoe tijdens een Gemeente-vergadering nog in de oude zaal, op een door-de-weeks avond, de heer Mioch vertelde dat iemand in Potchefstroom een piano te koop had. In een mum van tijd werd er R400 opgehaald. Zo kwam er een piano. Meneer Raadgever kon er dikwijls zo mooi op spelen.

- Toen er later een grote zaal kwam ontdekte de bouwer Hennie Janbroers dat de architect geen voorziening gemaakt had voor toiletten. Er is toen samen met o.a. een stel dames besloten om dan daarvoor de keuken maar wat kleiner te maken. De heer Aad van der Kuil heeft de grote stalen tafel op de kop getikt die nu nog altijd in gebruik is.
- Als jaren lange trouwe koster maakte Aad elk jaar de dakgoten van het kerkgebouw schoon!
- Hoe de kleine kiaat tafeltjes die gebruikt worden voor de bloemen op het liturgisch centrum uit Acornhoek komen.
- Hoe George Mijne Sr en Jaap Smit dagenlang gewerkt hebben om te kerkbanken te vernissen.
- Hoe Gerda Jurgens de kussens voor de kerkbanken gemaakt heeft.
- Hoe de zusjes van den Eijkel een keer de zondagschool mochten begeleiden o.l.v. tante Jeanne Groenenboom. Sandra bespeelde het kleine kistorgeltje dat iemand geschonken had aan de gemeente, Charlotte gitaar en Nicolette triangel.
- Hoe Huug Andeweg samen met andere gemeenteleden een actie begon voor een nieuw orgel. Toen het nieuwe orgel tot ons aller vreugde er eenmaal stond moest het met grote moeite een beetje naar voren worden geschoven.
- Hoe in het begin van de tachtiger jaren overal in de wereld Aids de kop begon op te steken. Er is toen besloten om niet alleen de grote avondmaal- kelken te gebruiken maar ook kleine kelkjes. Naderhand bleek dat veel lidmaten daar blij over waren.
- Hoe Yvonne de Koster het schilderij gemaakt heeft dat voor in de kerk hangt naast het kruis dat zo beeldend de uitstorting van de Heilige Geest weergeeft.

Dit zijn zomaar een paar herinneringen.

De Heer was en is in Zijn grote genade de Maranatha Gemeente steeds nabij.

Janny van den Eijkel

Monique ging van rijke zakenvrouw naar bevlogen campingpastor

Ooit woonde ze in een grote villa in het Gooi. Het opleidingsinstituut dat Monique Veenstra zelf had opgezet liep goed. Monique: "Geld had ik genoeg, alleen tijd kwam ik te kort. Ik stond om zes uur 's ochtends op, en om half elf 's avonds rolde ik totaal uitgeput mijn bed in. Daartussen moest het gebeuren." De uitgeputte zakenvrouw weet dan nog niet dat haar leven een hele andere wending gaat krijgen.

Naast carrièrevrouw is Monique in 1998 ook een 33-jarige alleenstaande moeder van twee jonge meisjes en een baby. Haar man kreeg heimwee naar zijn thuisland. Monique wilde niet met hem mee, en blijft achter met de kinderen. "Ik was vader en moeder tegelijk. Ik heb er destijds voor gekozen om met mijn werk door te blijven gaan, met als voordeel financiële zekerheid. Maar er knaagde iets in mij. Ik vond het erg dat mijn kinderen opgroeiden in een gebroken gezin. Ik had het gevoel dat het moederschap mij uit mijn vingers glipte omdat ik dat anders invulde dan mijn hart wilde.

Achteraf gezien was ik emotioneel onvoldoende beschikbaar voor mijn kinderen. Dat vind ik heel erg als ik daar nu op terugkijk. Ik was destijds ook ontkoppeld van mijn eigen emoties. Ik kon daar toen

niet goed bij, want daar had ik geen ruimte voor. Ik heb gelukkig een goede band met mijn kinderen, maar ze zijn alle drie wel heel autonoom. Ik ben niet hun eerste aanspreekpunt als ze ergens meezitten, ze zijn gewend om met hun vrienden te praten.”

Voor het eerst zag ik Jezus

De eerste veranderingen in Moniques leven beginnen als zij in 2005 een kappelletje bezoekt. “Ik zat daar en opeens werd ik naar een enorme crucifix getrokken. Voor het eerst zag ik Jezus. Ik kreeg een glimp van zijn lijden te zien. Ik viel op mijn knieën. Het evangelie kende ik niet, maar op dat moment ontstond er wel een vraag in mij: Wie is Jezus?”

Pas jaren later, ik was inmiddels 45, legde iemand mij het evangelie uit. Op de camping in Frankrijk raakte ik aan de praat met een man. Hij vertelde me over Jezus en uit het diepst van mijn hart hebben we samen gebeden. Ik voelde hoe alle lasten van mijn schouders vielen. Helemaal vrij voelde ik me. Een complete verlossing. Een gevoel dat ik nog nooit eerder had gevoeld. Ik heb echt ervaren dat Jezus mijn verlosser is.”

Ultiem gelukkig rijdt Monique vanuit Frankrijk weer terug naar Nederland. Haar ogen beginnen te stralen en hardop lachend vertelt ze: “Ik had toen nog een knalgele cabriolet. Ik gooide het kappie open en draaide de hele terugweg keihard gospelmuziek.”

Van overwerkte zakenvrouw naar Jezus-freak is een groot contrast

Eenmaal thuis wordt haar metamorfose niet gelijk gewaardeerd. “Mijn kinderen dachten dat ik gek geworden was. Dat was moeilijk want opeens moest ik uitleggen wat ik had meegemaakt. Dat kwam totaal niet aan, en dat zorgde voor verwijdering tussen ons. Enerzijds voelde ik me zo blij, aan de andere kant kon ik dat gevoel niet kwijt. Als je op vakantie gaat als overwerkte zakenvrouw en je komt terug als een Jezus-freak dan is dat contrast groot.

In de loop der jaren zijn de mensen om mij heen wel gaan zien dat ik een normaal mens ben. Mijn familie heeft me zelfs gevraagd om te bidden tijdens een uitvaart. Mensen die niet geloven en vragen of ik het *Onze Vader* wilde bidden. Dat vind ik bijzonder.

Mijn kinderen hebben mijn geloof nu geaccepteerd. Dat is een proces geweest. Mijn zoon Junior is ook op een bijzondere manier tot geloof gekomen (zie verhaal verderop).

Vastgeketend

Na het wonderlijke moment in Frankrijk gaat Monique in 2010 aan de slag met een Alpha cursus. Haar geloof verdiept zich in de jaren daarna. Toch voelt ze dat ze haar leven nog meer moet veranderen. “Tijdens een gebedssessie in de kerk zag ik een beeld voor me. In dat beeld zat ik met mijn enkels en polsen vastgeketend. Ik wist dat dit over mijn bedrijf en mijn villa ging. Ik had mezelf als het ware op slot gezet en werd door die twee jukken geleefd.

Ik moest van mijn bedrijf en huis af, maar het heeft nog jaren geduurd voordat ik dat voor elkaar kreeg. Doordat de huizenmarkt stillag, kon ik mijn huis niet verkopen. Nadat mijn bedrijf vijftientig jaar bestond, ben ik gestopt. In 2017 konden eindelijk die kettingen van mij af.

Achteraf was de timing heel goed om te stoppen met mijn zaak. Twee maanden nadat ik mijn bedrijf had overgedragen overleed mijn moeder. Ik had een complexe relatie met mijn moeder, maar in de

laatste weken voor haar overlijden werd die relatie hersteld. Echt een doorbraak van liefde. Heel speciaal.”

Dat je tot geloof bent gekomen, betekent niet dat het nooit meer regent in je leven

Naast het verlies van haar moeder krijgt Monique opnieuw met tegenslag te maken. Ze was recent getrouwd, maar de man bleek een dubbelleven te leiden. Het besef dat dit geen liefde was, maar bedrog, drong langzaam door. “Ik was gebroken. Ik was ervan overtuigd geweest dat het voorbestemd was, dat we samen een bediening zouden krijgen. Een periode kon ik niks, zelfs boodschappen doen was een opgave. Ik heb veel gehuild. Dat je tot geloof bent gekomen, betekent niet dat het nooit meer regent in je leven. We leven met een soort maakbaarheidsillusie in de westerse wereld, maar nare dingen kunnen iedereen overkomen. Dat betekent niet dat God er niet meer is. Als het bewolkt is, kun je de zon niet altijd voelen, maar je weet dat de zon er nog steeds is.”

Campingpastor bij Dabar

Moniques leven staat even helemaal op zijn kop en voor het eerst heeft zij geen plan. “Ik bad: Heer, wat wilt u met mijn leven? Er kwam een woord in mij op: dorpspredikant. Met gelijk daarachteraan het woord ‘camping’. Kamperen heb ik altijd geweldig gevonden. Ik dacht; ‘huh? Zoiets bestaat toch niet, daar heb ik nog nooit van gehoord.’ Ik ben gaan googelen op ‘camping predikant’, en vervolgens kwam ik op de website van Dabar* terecht met een vacature voor onbezoldigd campingpastor. Dat leek me fantastisch. Ik heb gesolliciteerd en werd aangenomen.

Op mijn eerste dag liep ik met zweet onder mijn oksels. Ik wist niet wat ik moest doen, niemand kende mij. Ik was volledig afhankelijk van God. Ik ben begonnen met mijn zwaibediening, zo noem ik dat. Gewoon eerst eens naar iedereen zwaaien. Zo wisten de mensen dat ik er was. Inmiddels komt er geregeld iemand langs voor een praatje. Ook ben ik er als vertrouwenspersoon voor de jongeren van Dabar. Dus er ploft altijd wel een jongere bij me neer. Dat eerste jaar ging organisch, maar vond ik wel heel spannend.”

Onverwerkte zaken

“Ik sta op een niet-christelijke camping. Mensen komen tot rust tijdens het kamperen, maar komen er dan achter dat ze geen innerlijke rust hebben. Als je altijd druk bent, kunnen er tijdens de vakantie onverwerkte zaken naar boven komen. Dan is er iemand naar wie je toe kan. Ik zie ook veel eenzame mensen op de camping. Mensen kunnen alles aan me kwijt. Ik vind niks te gek. Juist door mijn eigen gebroken verleden voel ik het snel aan als er iets is met iemand.

Mijn drijfveer om dit werk te doen is Gods liefde. Ik hoop dat mensen zich gezien en gehoord voelen. Ik probeer sporen van liefde achter te laten die leiden tot Jezus. Zaadjes planten en bewateren. God doet de rest.”

Leven toen en nu

“Destijds was ik zakelijk succesvol, maar emotioneel gebroken. Nu ben ik rijk in Christus. Mijn huis, mijn inkomen en mijn leefstijl heb ik teruggebracht naar een bescheiden bestaan. Als ik in mijn camper op zes vierkante meter lig dan ben ik zo gelukkig. Ik sta weleens naast een enorme touringcar met

airconditioning en satelliet. Met mensen die zich kleden alsof ze naar een gala gaan. Ik heb daar geen oordeel over, maar ik ben wel blij dat ik dat allemaal niet meer nodig heb.”

Actueel thema

Deze zomer leidt Monique zondagsdiensten op de camping en gaat ze uit haar boek *Het testament van agent 1218* werken, dat zij dit jaar uitbracht. Het boek bevat avonturen van haar opa, die rechercheur was, begin vorige eeuw.

De titel is bedacht door Peter. R de Vries, die ook het voorwoord schreef. De thema's in het boek zijn helaas nog actueler geworden. “Voor de aanslag op Peter* was ik al bezig met een preekserie over de strijd tussen goed en kwaad, gebaseerd op citaten van mijn grootvader, maar nu heeft het boek wel een gekke draai gekregen. Als iemand zich inzet tegen onrecht, dan kan het kwaad zich daartegen verzetten. Maar je ziet ook hoe het licht door het donker begint te schijnen. Zoals alle lieve woorden die worden gedeeld na de aanslag op Peter. Het kwaad heeft nooit het laatste woord.”

Zie ik maak alles nieuw

Zelf kan Monique daar over meepraten. “Door alle ellende heen ben ik Gods hand blijven zien. Ik ben 57 en heb veel achter me liggen, maar ik geloof dat het roer nog zes keer om kan gaan. God maakt werkelijk alles nieuw. Dat zie ik steeds weer in mijn leven gebeuren. Dat geeft me hoop voor de toekomst.”

Geschreven door Judit

<https://eva.eo.nl/artikel/2021/07/monique-ging-van-drukke-zakenvrouw-naar-bevlogen-campingpastor>

* Dabar zendt christelijke jongeren uit om het geloof in Jezus Christus voor te leven en uit te dragen aan de campinggasten in Nederland.

* Op 6 juli 2021 vond een aanslag op misdadajournalist Peter R. de Vries plaats, hij overleed op 15 juli 2021 aan de opgelopen verwondingen.

Junior Effah-Bekoe (20)

“Mijn naam is Yaw Eric Henk Junior Effah-Bekoe Veenstra, maar je mag ook gewoon Junior zeggen. Ik ben half Ghanees en half Nederlands. Mijn ouders scheidden toen ik 1 jaar was. Zeven jaar geleden kwam mijn moeder radicaal tot geloof via een Alpha-cursus. Ik dacht dat ze gek was geworden en ging rebelleren: ik dook in het uitgaansleven, gebruikte veel drank en drugs. Ik miste een vaderrol, was heel onzeker en werd zelfs suïcidaal. Mijn zelfmoord had ik al helemaal uitgedacht, toen twee vrienden die ik van de kerk kende – ik moest een keer per maand mee met mijn moeder – vroegen of ik meeging naar Opwekking. Tijdens een aanbiddingsdienst stelde ik me voor het eerst echt open en had ik een geweldige ervaring met God. Het was alsof alles in mijn wezen geraakt werd met liefde, acceptatie en een omarming. Een week later liet ik me dopen.”

"Mijn oudste zus is professioneel muzikant, zij inspireerde me om te gaan drummen. Daarna begon ik met het spelen van gitaar en piano en pas sinds een paar jaar zing ik. In mijn kerk Thousands Hills leer ik beetje bij beetje hoe je een goede aanbiddingsleider kunt zijn, want die taak omvat veel meer dan het zingen van een paar liedjes. Reyer droeg mij voor om auditie te doen voor de BEAM-

worshipband. Wachten op de uitslag was echt *killling*. Natuurlik reageerde ik heel cool toen ik werd gebeld dat ik deur was. Ek vind het zo gaaf om deel uit te maken van die band en kan er op 1001 vlakke van leren.

Bij het zingen van die eerste vers op die EO-Jongerendag 2017 dacht ik wel: oh *crap*, wat zijn dit veel mense. Het voordeel van aanbidding is dat het niet om jou draait en je dus niet zenuwagtig hoeft te zijn. Daarnaast oefen ik niet totdat ik een song 'gewoon' goed kan, maar totdat ik deze niet meer fout kan doen. Dan word die een soort *second nature* en kun je op die moment self echt aanbidden en genieten. In die pauze probeer ik naar buite te gaan en even met mense te *connecten*. Daar draait die EO-Jongerendag uiteindelik om."

<https://beam.eo.nl/artikel/2018/03/hoe-is-het-om-deel-uit-te-maken-van-de-beam-worshipband>

"God eet uie" ... en bak beskuit

I am certain of nothing but the holiness of the heart's affections and the truth of imagination, skryf die Britse digter John Keats volgens oorlewering aan sy vriend Benjamin Bailey in 1871. Die brief is geskryf na aanleiding van Keats se gedig "The Eve of St Agnes", en handel oor die egtheid van verbeelding en die wyse waarop dit ons menslike manier is om iets wat bokant begrip en verstand is – maar eg – te beskryf. Miskien is dit 'n poging om met ons pinkies 'n misterie te probeer aanraak, terwyl ons eintlik weet dat dit voortdurend buite ons bereik bly.

En dit is presies wat sy sewejarige kleindogter gedoen het in 'n skoolopdrag om sinnetjies te maak wat die klankgreep "ui" bevat, het Wilhelm Jordaan meer as tien jaar gelede in een van sy bekende rubrieke, "Van mens tot mens", geskryf. Sy het haar sinnetjies soos volg neergeskryf:

*God bly in 'n groot huis.
Die muis is in God se huis.
God dra 'n trui.
God se nuwe trui is bruin.
God se huis is bruin.
God maak nooit 'n vuis.
God wuif vir my.
God eet uie.*

Sy kleinkind het God probeer konkreet maak, terwyl sy haar oorgee aan die geheim – die misterie – wat God is. Dit het sy gedoen deur middel van haar verbeelding en die taal tot haar beskikking. Volwassenes is meestal anders, het Jordaan destyds geskryf. Ons stry belese en ergerlik oor die geheim van God en maak wel soms 'n vuis en probeer krampagtig God vasklem, afgebaken in ons grootmensehande ... maar God is nie daar nie.

Hierdie krampagtige en hovaardige afbakening van God het kop uitgesteek vroeër hierdie jaar nadat 'n storm losgebars het oor die taal wat in verwysing na God gebruik is tydens 'n legitimasiegeleentheid van die NG Kerk. Een leraar het manlike voornaamwoorde vir God (hom, hy) uitgebrei deur *haar* by te voeg. En 'n ander leraar het, op die spoor van Wilhelm Jordaan se kleindogter, die misterie van

God met beeldspraak verwoord. Maande later wonder ek steeds waarom die hewige en venynige debat werklik gehandel het. Dit kon tog nie gewees het nie oor die verruiming en die verskeidenheid van die taal wat ons gebruik om God mee te beskryf: amptelike kerklike komitees, vergaderings en sinodes is dit tog lankal eens dat beide *ek glo in God die Vader* (Apostoliese Geloofsbelydenis) en *ek glo in die een geestelike Wese wat ons God noem* (Nederlandse Geloofsbelydenis) bely kan word en dat die een nie die ander uitsluit óf ongedaan maak nie. Dit kon ook nie gehandel het nie oor die erkenning dat *alle* menslike taal en woorde *ewe* onvoldoende is om God te beskryf, want die kerkvader Augustinus het eeue gelede beklemtoon dat die oomblik dat jy dink dat jy God volledig “verstaan”, is dit wat jy dink jy begryp, juis nie “God” nie. Na maande se nadenke hieroor, lyk dit tog asof die debat wat ontstaan het, ’n duidelike teken is dat ons wel krampagtig, God binne-in menslike hande (vuiste) afgrens.

Metafore as beeldspraak vir God het altyd ’n “is” en ’n “is-nie” karakter. Daar is ’n kreatiewe spanning in die taal wat ons gebruik om God te beskryf omdat dit net tot op ’n punt be-gryp-baar is en ons onself daarna moet versoen met die wete dat ons woorde net té kort skiet. God “is” van daardie woorde/begrippe wat ons gebruik om God mee te beskryf, maar God “is nie” daardie woorde nie, omdat God groter is en nie vasgevang kan word in daardie woorde nie. Voorbeeld: God is ’n rots. Ja: God is sterk, standvastig. Ja: God se tydloosheid is vergelykbaar met iets wat eeue lank al bestaan. Ja: Die elemente van die weer kan God nie onderkry nie. En tog ook: Nee – God is nie so hard nie; God is nie ’n fisiese klip of rots nie. God is nie onaangeraak deur menslike lyding nie. God is nie leweloos nie. ’n Metafoor waarmee ek nog altyd besonder baie gesukkel het en wat in ons Afrikaanse kerktaal en geloofstaal dikwels gebruik word, is dat God ’n koning is. Vir die mense van die Bybel sou dit ’n beeld gewees het wat uit hul leefwêreld met monargieë en koninkryke sou kom. Hulle sou verstaan het wat dit beteken. Maar wat beteken dit vir my? Is God ’n president? ’n Kanselier? ’n Premier? En gegewe die aaklighede van koloniale mag – kan ons werklik daarmee identifiseer? Tog gaan mense nie ophou om dit te gebruik nie, want, soos ek baie keer al moes hoor, is dit nou nie asof ’n mens probeer om te kenne te gee dat God ’n aardse koning is nie. *Nou toe nou.*

Wat is dan die probleem met meerdere taalkunstenars se pogings om die onsêbare te sê, trouens, te erken dat ons nie God in ons grootmenshande kan toesluit nie? Ons het mos dan juis taalkunstenars – en sewejarige dogtertjies – broodnodig om ons daaraan te herinner dat ál ons taal oor God “as ek in eerbied wonder”-taal is. Ons taal is ’n belydenis dat God tegelyk naby ons is – aards – maar nie vasgevang kan word nie – hemels. Net beeldende taal is in staat om hierdie geweldige afstand te oorbrug én dit in stand te hou! Die treffendste voorbeeld hiervan is sekerlik die gedig “Alomteenwoordigheid” van die Afrikaanse digter TT Cloete:

*hy weet nie van afsondering nie   sit nie
skilderagtig geraam in die hemel nie   hy is oral
hy loer oudergewoonte in by ’n stal
is geen haarbreedte van dié wat bid nie*

*by die roepende padda in die kuil
is hy by die stil visse in die poel
by die kind wat in sy oë seer voel
en die bruidjie wat plaasver in haar eie arms huil*

Dit is een van die allermooiste beskrywings van God wat teenwoordig is in die aardse en alledaagse, maar juis by ál hierdie dinge betrokke is en dus *alom*teenwoordig is – dus bo-menslik. Geen kerk of kommissie of sinode sal hiermee kan baklei nie, want dit beskryf iets van God se eienskappe wat juis in ons oud-belydenisse saamgevat is. En wat van DJ Opperman se gedig “Wederkoms”, wat nie in die Bybel voorkom nie, en wat ’n onbekende metafoor gebruik (magneet), maar presies die tipe taal is wat die Psalmdigters oor God se grootsheid sou gebruik het:

*God het as magtige magneet
Sy vinger
deur ’n wit wolk
gesteek:
dakke en bome en mense
beur en buig krom
soos alles ontspyker, ontwortel, ontaarde
na Hom.*

En dan kom ons by die gewraakte gedig wat die venynige debat veroorsaak het: “Gebed om ’n reënboog” deur Rosa Smit wat verskyn het in die bundel *Krone van die narsing*, wat ’n oorhoofse Christelik-godsdienstige tema het:

*heilige prisma
ek wat ’n klein-klein liggie prik
bid dat jy my dwarsdeur jou moet pluk
dat ek sewekleurig na omhoog
in ’n loflied jou kan loof*

Diegene met meer wetenskaplike kennis as ek sal kan bevestig dat ’n prisma ’n deursigtige voorwerp is wat lig deurlaat – sewekleurige lig. En dat ’n prisma meestal drie kante het. Rosa Smit het hier iets probeer sê, met taalkuns en menslike beeldspraak, van die nietigheid van die mens (klein liggie), die grootsheid en rykheid van die Drie-enige God se Lig, en die versugting (gebed) dat daardie groot Lig in my en jou klein lig weerspieël sal word – dat ons as’t ware as instrumente gebruik word. ’n Pragtige gebed aan die vooraand daarvan om as predikante “na al die nasies” te gaan en God se karakter met woord en diens uit te straal. In verwondering lees ek die versreëls en dank God vir iemand se talent om my te help om die onsêbare te sê.

Derhalwe, hier in Augustus – *vrouemaand* – kan ek ongelukkig nie die moontlikheid buite rekening laat nie dat hierdie beeldspraak van Rosa Smit ’n slagoffer was van pogings om die manlikheid van God ten alle koste te beskerm en derhalwe vir God in ons hande af te baken. Want op dieselfde geleentheid is God met meerdere voornaamwoorde beskryf – en nie almal daarvan was manlik nie.

Vergun my dan die geleentheid om met my ontoereikende taal iets oor God se “alomteenwoordigheid” in my eie lewe te probeer beskryf – want God het ook vir my, ’n vrou, op die hart getik (aldus Karl Barth), en ook ek, kan nie anders nie as om uit te roep: Ek glo! Dit doen ek te midde van ál my menslike tekortkominge, en ook te midde van ’n konteks waarin “ouer” aan “moeder” gekoppel was – en vroulike voornaamwoorde en beeldspraak vir Goddelike versorging nie ’n ongewone of boosaardige verskynsel sou gewees het nie:

*God bak beskuit
in my ouma se wye plaaskombuis,
en skep die wonderwerk
van varsgebakte karringmelk.
Later – breek God vir ons elkeen
’n stuk, en ons deel, gemeensaam,
in die smaak van geluk.
En môre-oggend voor sonsopkoms
as die vroeg-oggend donkerte my bedruk,
kan ek getroos uit die bed verrys,
want op die kombuistafel
wag die wonderwerk van varsgebakte anys.
God bak beskuit
in my ouma se wye plaaskombuis.*

(Hierdie teks is ’n persoonlike meningstuk. Die standpunte in die teks is nie noodwendig die beleid of standpunte van die NHKA nie.)

geskryf deur Dr Tanya van Wyk (Universiteit van Pretoria/Nederlandssprekende Gemeente)

<https://nhka.org/god-eet-uie-en-bak-beskuit/>

Diaconie project voor 2021 – Joke de Jong

Wij willen graag wat extra aandacht geven aan een groep ouderen mensen in Park Sorg centrum. Van de 320 inwoners van de centrum zijn er ongeveer 70 inwoners die extra hulp en ondersteuning nodig hebben, zij krijgen geen hulp van familie of vrienden. Deze inwoners, mannen en vrouwen, hebben maandelijks toilet artikelen en snoepgoed en kleding nodig.

Als u het kan veroorloven en wil helpen kunt u extra boodschappen meenemen wanneer u voor uw eigen gezin inkopen doet. U kunt een of meerder artikelen kiezen van de volgende lijst. Alles is van harte welkom, er is geen bijdragen die te klein of onbelangrijk is.

U kunt het meebrengen naar de kerk en aan Joke of Wanda of Clyde geven.

De lijst: bad zeep, toilet papier, tandpasta, shampoo, deodorant, scheermesjes, scheerschuim, body lotion, hand crème, body en hand wasmiddel, Ensure, papieren zakdoekjes, keukenrol, koffie, thee, suiker, melkpoeder of long-life melk, koekjes, snoepjes, chocola, chips, soep, Milo, chocolademelk, sokken, beanies, pyjamas, ondergoed, sjaals en truien.

The Anatomy of Peace

my brain and
heart divorced
a decade ago

over who was
to blame about
how big of a mess
I have become

eventually,
they couldn't be
in the same room
with each other

now my head and heart
share custody of me

I stay with my brain
during the week
and my heart
gets me on weekends

they never speak to one another
- instead, they give me
the same note to pass
to each other every week

and their notes they
send to one another always
says the same thing:
"This is all your fault"

on Sundays
my heart complains
about how my
head has let me down
in the past

and on Wednesday
my head lists all
of the times my
heart has screwed
things up for me
in the future

they blame each
other for the
state of my life
there's been a lot
of yelling - and crying

so,
lately, I've been
spending a lot of
time with my gut

who serves as my
unofficial therapist
most nights, I sneak out of the
window in my ribcage

and slide down my spine
and collapse on my
gut's plush leather chair
that's always open for me

~ and I just sit sit sit sit
until the sun comes up

last evening,
my gut asked me
if I was having a hard
time being caught
between my heart
and my head

I nodded
I said I didn't know
if I could live with
either of them anymore

"my heart is always sad about
something that happened yesterday
while my head is always worried
about something that may happen
tomorrow,"
I lamented

my gut squeezed my hand
"I just can't live with
my mistakes of the past
or my anxiety about the future,"
I sighed

my gut smiled and said:
"in that case,
you should
go stay with your
lungs for a while,"

I was confused
- the look on my face gave it away
"if you are exhausted about
your heart's obsession with
the fixed past and your mind's focus
on the uncertain future

your lungs are the perfect place for
you
there is no yesterday in your lungs
there is no tomorrow there either

there is only now
there is only inhale
there is only exhale
there is only this moment
this morning,
while my brain
was busy reading
tea leaves

and while my
heart was staring
at old photographs

I packed a little
bag and walked
to the door of my lungs

before I could even knock
she opened the door
with a smile and as
a gust of air embraced me she said

"what took you so long?"

~ john roedel (johnroedel.com)

Dienstrooster september 2021			
	zondag 5 sept	zondag 12 sept Koffiedrinken	zondag 19 sept
1	Ina Tanzer	Ferry vd Kuil	Frouk Smal
Bloemen	Wilma Mandelstam	Ellen vd Kuil	Ina Pol
Koffie		Joke de Jong Wanda Groenewald	
	zondag 26 sept		
1	Emmy Reinten		
Bloemen	Emmy Reinten		

Agenda september 2021		
zondag 5 september	10h00	Eredienst Ds. Y Dreyer
zondag 12 september	10h00	Eredienst Ds. Y Dreyer Koffiedrinken boven in zaal
zondag 19 september	10h00	Eredienst Ds. Y Dreyer
zondag 26 september	10h00	Eredienst Ds. Y Dreyer

Verjaardagen september 2021		
donderdag 2 september	Maria van den Steen	011 922 2260
maandag 13 september	Irene Bekker-Welling	082 495 1954
woensdag 22 september	Robert Janbroers	082 802 9365
zondag 26 september	Carla Koning	011 973 1091
dinsdag 28 september	Lucien Andeweg	084 616 3553

MARANATHA KERK	
Webadres	http://www.nlgemeente.co.za
Facebook	http://tinyurl.com/FBMaranatha
Straatadres	Sherborneweg 3, PARKTOWN
Postadres	Nederlandsprekende Gemeente Postbus 84552 GREENSIDE 2034
Predikante	Ds Yolanda Dreyer 012 348 9850 / 082 893 2104 yolanda.dreyer@up.ac.za
Kerkkantoor	Irene Slootweg nlgemeente@mweb.co.za
Bank Details	Beneficiary: Ned. Hervormde Kerk Nedbank Current Account 1979 316872 Branch: Nedbank Fox Street, Code 190805 Code 198765 for online payments
Scriba Redactrice Mare	Ellen van der Kuil 011 478 1082 / 083 626 3272 evdkuil@gmail.com
Kassier	Marco van Wieringen 011 442 9696 marcovw@mweb.co.za
Koster	Ferry van der Kuil 011 478 1082 estruct@iafrica.com
Organist	Johan van Staden 082 928 5874 jvstaden@webmail.co.za